

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De sustinendis mortificationibus illatis à Deo. Cap. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

V. Bonis semper cogitationibus cor occupatum habe, quæ contrarias intrare non sinant.

VI. Impuris cogitationibus, memoriâ tuâ professionis, custodiâ sensuum, & fugâ malorum, repugna.

VII. Curiosis & otiosis cogitationibus, te amore proprii profectus, vitatione orij, & desiderio diuinæ familiaritatis, oppone.

VIII. Cogitationibus de rebus necessariis, recordatione diuinæ providentiæ ac summi patris, te cum filium amantis, obfiste.

Scitôque viros perfectos tantum dominium suarum cogitationum mortificatione comparare, vt ferè semper Deum, aut aliquid bonum propter Deum, cogitent, & mirabilem imaginationis tranquillitatem acquirant. Et licet aliquod bellum sentiant, illud leue sit, quod non multum negotij illis facessant.

De sustinendis mortificationibus illatis à Deo.

CAPVT XVI.

PERA Dei, captui humano incomprehensibilia esse docet Ecclesiasticus, dicens: Non est minuire neque adiuuere, nec est inuenire magnalia Dei.

Cum consummauerit homo, tunc incipiet, & cum quieuerit, aperiabitur. Ad eò, inquit, sunt perfecta opera Dei, vt nihil quasi superfluum ab eis demi, nihil tanquam necessarium eis adiuuere possit. Ad eò sunt incomprehensibilia, vt cum homo se ea absoluisse & inuestigasse putauerit, tunc illi, quasi nihil egerit, incipiendum sit. & cum quiescendum sibi esse cogitauerit, tunc quasi perplexus & anceps necesse habebit, quasi à principio nouam inuestigationem ordiri. Hæc verba Rabanus de via virtutis intelligit, in qua nouo seruore semper incipiendum est, ne si homo se deat, aut quiescat, impetu suorum affectuum impulsus, in pristina vitia labatur. Nos verò eadem proposito nostro, scilicet studio mortificationis, accommodamus, in qua postquam iustus quasi ad culmen suæ abnegationis ascenderit, & se in omnibus, quæ hæcenus docuimus, abnegauerit, debet quasi de nouo aliud genus sublimioris mortificationis addiscere, & æquanimitè illatas sibi mortificationes à Deo, siue per se, siue per homines, siue per aërias potestates sustinere. Merito autem mortificatione huc vsque explicatam, initium mortificationis dicemus; mortificationem verò modò tractandam, finem mortificationis, immò & omnis virtutis appellabimus: quoniam illa incipientium, aut proficientium est, super quam, tanquam super fundamentum, virtutes aedificant: hæc verò magis est perfectorum, quos Dominus, postquam seipsos probauerunt, probat, & postquam se exercuerunt, exercet, vt hoc postremo mortificationis genere, veluti vltima manu, magis poliat atque perficiat. Profectò illa verba Saluatoris dicta Petro, hoc, quod dicimus, non obscure significant: Amen amen dico tibi, cum esses iunior, cingebas te, & ambulabas vbi volebas: cum autem senueris, extendes manus tuas, & alius te cinget, & ducet quò tu nõ vis. Hic habemus Petrum iuuenem & Petrum senem, id est, hominem incipientem atque perfectum. Petrus iuuenis est, qui carnis, & sensuum, & appetituum rebellionem sentit. Petrus senex est, qui domitos & benè morigeratos habet affectus. Petro iuueni ex sententia

Domini conuenit, vt seipsum cingat, vt scilicet seipsum abneget, & quicquid in se vitiosum inuenierit, lima abnegationis eradat. Petro autem seni competit, vt manus attollat, id est, vt se Domino obedientem, & (vt dicitur) resignatum præbeat, vt variis laboribus ab ipso cingatur. Vnde qui hæcenus seipsum in omnibus supra dictis abnegauit, necesse habet ad omnimodam mentis puritatem assequendam, se flagellationibus summi magistri submittere. Quem admodum enim postquam puer chartam scripsit, in qua characteres pulcherrimos est imitatus, à ludi magistro accersitur, qui chartam scriptam diligenter inspicit, lituras & cætera errata reprehendit, & calamo suo litteras malè formatas emendat: ita postquam iustus seipsum abnegauit, & in se (prout potuit) imaginem salutis expressit, solet laboribus à Domino immixtis, veluti penicillo emendari, & quasi manu ipsius magis ac magis perfici.

Iam ergo explicemus, in quo hæc postrema mortificatio collocata sit. Dominus cum his, qui se fortiter & perseueranter abnegarunt, vno è duobus modis solet se gerere. Quosdam enim statim post sui ipsorum abnegationem rerum supernarum luce perfundit, affectibus in suæ charitatis accendit, consolationibus pascit, & ceu filios dilectissimos, mirabili quadam tenentate delinit. Alios verò è contrâ veluti in tetra caligine deserit, cor arens, & omni affectu vacuum habere sinit, desolationibus percutit, tentationibus, agitudinibus, persecutionibus, infamiis, & tristitiis affligit. Quare verò tam oppositis modis cum sibi dilectis se habeat, quis poterit explicare, præsertim cum scriptum sit: Quis cognouit sensum Domini, aut quis consiliarius eius fuit? Sanè hic exclamandum est cum Paulo: O altitudo diuitiarum sapientiæ, & scientiæ Dei, quam incomprehensibilia sunt iudicia eius & inuestigabiles viæ eius! Auger autem admirationem, quòd Dominus his duabus viis, ad eò inter se contrariis, in eundem finem tendit, & eundem fructum assequitur. Nam immixta consolatione & lætitia animam iustam purgat, & perficit, & permixta desolatione, tristitia & afflictione animam mundat, atque purificat. Sæpè que eueniet, vt alter consolationibus, & alter afflictionibus eundem gradum perfectionis acquirant. Nam & in curia regis terreni, id non semel solet contingere, vt vnus dulci familiaritate regis detentus, & alter duris præliorum periculis occupatus, similes diuitias parent: cur non in Ecclesia, quæ curia Dei est, idem non eueniat, vt vnus per iter suæ consolationum, & alter per anfractus tribulationum, similem omnino puritatem obtineant? Qui itaque consolationibus & serenitate purgantur amplius & perficiuntur, sunt ex illis, qui canunt cum Davide: Quoniam ira in indignatione eius, & vita in voluntate eius. Ad vespertinum demorabitur fletus, & ad matutinum lætitia. Quia post vespertinum abnegationis suæ, in quo fleuerunt, experiuntur matutinum cælestis lætitiæ, qua lætantur. Qui verò desolationibus & afflictionibus ampliatam mundiciam adipiscuntur, sunt ex illis, qui dicunt cum Paulo: Nullam requiem habuit caro nostra, sed omnem tribulationem passi sumus; foris pugna, intus timores. Omnem, inquam, tribulationem sustinent, non solum illam, quam sponte subeunt, sed & illam, quam repugnantè natura, ab aliis suscipiunt. Foris secum pugnant, & postquam seipsos vicerunt, necdum aliquo præmio victoriæ fruuntur, quod disponente Domino, dilatum est, sed intus cum ingenti timore & cum multiplici afflictione decerant. Illos primos refert Salomon, qui post paruulam contradictionem, à fratre Adonia suscitatum, statim in throno

Ecclesi. 18.
5.6.

Raban.
ibid.

Ioan. 21.
18.

Psal. 29.
6.

1. Cor. 7.

5.

2. Reg.

patris

1. Reg.

patris sedet, & cum magna tranquillitate regnum administrat. Istos repræsentat David, qui nunc cum gigante pugnat, nunc iras Saulis & mille pericula mortis ab illo intentata sustentat, nunc aduersus Philistæos frequentia bella suscipit, & tandem in fine vitæ nonnullam pacem recipit. Sic profusus illi primi iusti à fratre, id est, à propria carne, tantisper impugnantur, sed ea per mortificationem victa, pacem magnam, lætitiâ spiritus, & exultationem obtinent. Istis verò etiam victo gigante, id est corpore domito & affectibus moderatis, innumera afflictiones sustinenda supersunt.

Duo igitur hæc mortificatione continet: Alterum est, vt si post multam mortificationem ac perseuerantem multorum annorum abnegationem, Dominus voluerit, nos non consolationibus delinite, sed afflictionibus, tum internis tum externis, exercere, id æquanimitè feramus. Alterum verò, vt quascumque tribulationes, tentationes, molestias, ariditates, desolationes, & obscuritates immisas, resignato animo toleremus. Statuamusque apud nosmetipsos, si ita Domino placitum fuerit, gaudia etiam spiritualia futura vitæ relinquere, in qua cum ipso exercente nos, in æternum gaudebimus, & in hac mortalitate, omni luce, & gaudio, & pace, & consolatione carere. Quibus se à nobis subtrahentibus, non ob id consolationes corporales quæremus, sed in omni ariditate & desertione positi, Domino constanter, feruidè, & fideliter feruimus, & sæculum, & omnia eius splendida conculcabit. Beatus ille, qui hanc resignacionem perfectam habuerit, & se ab omnibus quoque consolationibus spiritualibus ablauctauerit, quia occulto quodam modo, & non solùm hominibus, verùm & ipsi abscondito, mirum in modum proficiet. Hanc mentem resignatam & plenè mortificationem induemus, si animo expendierimus, Domino viuereform, cui vel in minimo repugnare nefas est, ita placere, vt tristes, afflicti, & sine consolatione viuamus.

Gregor. 2. mor. c. 12.

Magna quippe est consolatio in eo, quod displicet, inquit Gregorius, quod illo ordinante erga nos agitur, cui non nisi iustum placet. Si igitur iusta Deo placere scimus; pati autem nulla, nisi quæ Deo placuerint, possumus, iusta sunt cuncta, quæ patimur, & valde iniustum est, si de iusta passione murmuramus. Hac meditatione patientissimus Iob suam afflictionem solabat, quando dicebat: Et hæc mihi sit consolatio, vt affligens me dolore, non parcat, nec contradicam sermonibus Sancti. Hoc, inquam, habeo pro leuamine, vt maioribus doloribus & pœnis vsque ad mortem afficiat, quia hinc creptus, securus euadam, quod nunquam mei Cõditoris sanctissimi præceptis obstitam. Hanc & Ecclesiasticus omnibus in commune proponit, & non semel repetit, quasi efficacissimam ad afflictionum consolationem: Sustine, inquit, sustentationes Dei, coniungere Deo, & sustine, vt crescat in nouissimo vita tua. Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore sustine, & in humilitate tua patientiam habe. Ac si diceret: Sustine afflictiones tibi euientes, quoniam à Deo immixtae sunt, conglutinare Deo per patientiam & tolerantiam, & patienter subiicias te probationi, vt in nouissimis magno incremento meritorum augearis. Quicquid à manu Domini tibi datum fuerit, licet laboriosum & molestum, libenter accipe, & in mediis doloribus patienter expecta, & in afflictione ac deiectione tua tolerantiam habe, quoniam sicut metalla probantur igne, ita & tu tribulatione probaris.

Iob c. 10.

Ecc. 2. 3. 4.

A Licet autem hoc abundè sufficiat, vt vnusquisque tentationi & desolationi se subdat: neque enim dicit figmentum ei qui se finxit; Quid me fecisti fies? Tamen non desunt alie causæ, quas intellectus humanus, diuina luce perfusus, assequitur, quarum consideratione iusti, malis pœnæ probati, possunt se ad tolerantiam roborare. Eos quippe Dominus per viam desolationum & tentationum ducit, vt domentur, vt humilientur, vt promoueantur, & vt perfectius Christi imitatione formentur. Primum quidem vt domentur: Nam sunt aliqui iusti, etiam ex his, qui vtrumque se mortificatione mundant, qui consolationibus & prosperitatibus affecti, nunquam plenè seipsos cognoscunt, nec vererem hominem exiunt, in quibus Dominus riuos dulcium lacrymarum exsiccat, & à quibus consolationes aufert, & in quadam misera ariditate & paupertate constituit, vt suam imbecillitatem caleant, & proprium amorem, quo in omnibus se ipsos quærunt, abiciant. Nesciunt plenè subdi Deo, quare illos flagellis & fame percutit, ceu feras indomitas, vt suo factori se subdant. Ad quod plurimum facit pulchra Augustini sententia: Imago Dei, ait, domat feram, & non domat Deus imaginem suam? In illo spes est, ei nos subdamus, & misericordiam precemur. In illo spem nostram ponamus, & donec domemur & perdonemur, id est, perficiamur, domitorem feramus. Plerumque enim profert domitor noster etiam flagella: si enim tu ad domanda iumenta tua, profers virgam, Deus non proferat ad domanda iumenta sua, qui sumus nos, qui de iumentis suis faciet filios? Hæc ille. Vix autem credi potest, quantum hæc Dei flagella mentem doment, quantum depriment, quam mitem ac tractabilem illam efficiant. Et quæ tempore consolationis, ad damnationem suam omne aspectum refugiebat, & quasi tenera ancillula sibi tantum vacabat, postea ad salutem suam pro Domino labores amplectitur, & ad omne bonum supernaturalibus viribus exornatur. Dicit: Quæ prius tangere nolebat anima mea, nunc præangustia cibi mei, sumpsi. Et hæc licet alimenta insuaui, tamen salubria, eam ad aetatem virilem prouehunt, ad sanctitatemque perducunt.

Rom. 9. 21.

Aug. ser. 4. de verbis Domini.

B Deinde affliguntur vt humilientur: Nam, vt inquit Isaias: Tantummodo sola vexatio intellectum dabit auditui: & hæc potentissimè nos nobis detegit, quam infirmi & viles sumus, aperit, & in infimum nostræ contempionis demittit. Et eadem ratione multiplici afflictione tentamur, qua animus noster fragili carni copulatus est. Duplici enim ratione, vt ait Laurentius Iustinianus, Dei sapientia rationalem spiritum fragili atque passibili copulauit naturæ: vt qui luto amictus erat indumento, atque in hoc exilio cum ceteris positus animalibus, æquanimior esset, ac humiliter præstolaretur tempus, quo de hac traheretur peregrinatione. Præterea vt ex assidua consideratione corporeæ fragilitatis, occasionem caperet consuandæ eximia dona suæ ipsius spiritualis naturæ: quia propalata diuitiæ faciliè deprædantur: quæ verò latent, custodiuntur sine labore. Sic ille. Multi igitur cælestibus consolationibus inescati, aliorum consortia refugiunt, quibus viles esse possent: in suorum donorum consideratione, velut Angelus Apostata, se efferunt, & se abscondita quadam cogitatione super alios extollunt. Quare peritissimus animalium medicus, vt hinc superbiæ medeatur, idolum illorum, id est, præsentem prosperitatem, qua fruebantur, demolitur, illis enim quali idolum est, quia nesciunt diuinis donis

Isaie 28. 19.

Iustin. li. de disciplina monast. c. 4.

C Magna quippe est consolatio in eo, quod displicet, inquit Gregorius, quod illo ordinante erga nos agitur, cui non nisi iustum placet. Si igitur iusta Deo placere scimus; pati autem nulla, nisi quæ Deo placuerint, possumus, iusta sunt cuncta, quæ patimur, & valde iniustum est, si de iusta passione murmuramus. Hac meditatione patientissimus Iob suam afflictionem solabat, quando dicebat: Et hæc mihi sit consolatio, vt affligens me dolore, non parcat, nec contradicam sermonibus Sancti. Hoc, inquam, habeo pro leuamine, vt maioribus doloribus & pœnis vsque ad mortem afficiat, quia hinc creptus, securus euadam, quod nunquam mei Cõditoris sanctissimi præceptis obstitam. Hanc & Ecclesiasticus omnibus in commune proponit, & non semel repetit, quasi efficacissimam ad afflictionum consolationem: Sustine, inquit, sustentationes Dei, coniungere Deo, & sustine, vt crescat in nouissimo vita tua. Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore sustine, & in humilitate tua patientiam habe. Ac si diceret: Sustine afflictiones tibi euientes, quoniam à Deo immixtae sunt, conglutinare Deo per patientiam & tolerantiam, & patienter subiicias te probationi, vt in nouissimis magno incremento meritorum augearis. Quicquid à manu Domini tibi datum fuerit, licet laboriosum & molestum, libenter accipe, & in mediis doloribus patienter expecta, & in afflictione ac deiectione tua tolerantiam habe, quoniam sicut metalla probantur igne, ita & tu tribulatione probaris.

D Deinde affliguntur vt humilientur: Nam, vt inquit Isaias: Tantummodo sola vexatio intellectum dabit auditui: & hæc potentissimè nos nobis detegit, quam infirmi & viles sumus, aperit, & in infimum nostræ contempionis demittit. Et eadem ratione multiplici afflictione tentamur, qua animus noster fragili carni copulatus est. Duplici enim ratione, vt ait Laurentius Iustinianus, Dei sapientia rationalem spiritum fragili atque passibili copulauit naturæ: vt qui luto amictus erat indumento, atque in hoc exilio cum ceteris positus animalibus, æquanimior esset, ac humiliter præstolaretur tempus, quo de hac traheretur peregrinatione. Præterea vt ex assidua consideratione corporeæ fragilitatis, occasionem caperet consuandæ eximia dona suæ ipsius spiritualis naturæ: quia propalata diuitiæ faciliè deprædantur: quæ verò latent, custodiuntur sine labore. Sic ille. Multi igitur cælestibus consolationibus inescati, aliorum consortia refugiunt, quibus viles esse possent: in suorum donorum consideratione, velut Angelus Apostata, se efferunt, & se abscondita quadam cogitatione super alios extollunt. Quare peritissimus animalium medicus, vt hinc superbiæ medeatur, idolum illorum, id est, præsentem prosperitatem, qua fruebantur, demolitur, illis enim quali idolum est, quia nesciunt diuinis donis

Isaie 28. 19.

Isaie 28. 19.

E Magna quippe est consolatio in eo, quod displicet, inquit Gregorius, quod illo ordinante erga nos agitur, cui non nisi iustum placet. Si igitur iusta Deo placere scimus; pati autem nulla, nisi quæ Deo placuerint, possumus, iusta sunt cuncta, quæ patimur, & valde iniustum est, si de iusta passione murmuramus. Hac meditatione patientissimus Iob suam afflictionem solabat, quando dicebat: Et hæc mihi sit consolatio, vt affligens me dolore, non parcat, nec contradicam sermonibus Sancti. Hoc, inquam, habeo pro leuamine, vt maioribus doloribus & pœnis vsque ad mortem afficiat, quia hinc creptus, securus euadam, quod nunquam mei Cõditoris sanctissimi præceptis obstitam. Hanc & Ecclesiasticus omnibus in commune proponit, & non semel repetit, quasi efficacissimam ad afflictionum consolationem: Sustine, inquit, sustentationes Dei, coniungere Deo, & sustine, vt crescat in nouissimo vita tua. Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore sustine, & in humilitate tua patientiam habe. Ac si diceret: Sustine afflictiones tibi euientes, quoniam à Deo immixtae sunt, conglutinare Deo per patientiam & tolerantiam, & patienter subiicias te probationi, vt in nouissimis magno incremento meritorum augearis. Quicquid à manu Domini tibi datum fuerit, licet laboriosum & molestum, libenter accipe, & in mediis doloribus patienter expecta, & in afflictione ac deiectione tua tolerantiam habe, quoniam sicut metalla probantur igne, ita & tu tribulatione probaris.

Psal. 118.
71.

bene uti) & afflictionibus ac cecitatibus implicatos, ad suae infirmitatis notionem, & ad honestos cum animabus labores exire compellit. Dicat ergo qui afflictionibus & mentis ariditate probatur: Bonum mihi quia humiliasti me, ut discam iustificationes tuas. Nam verè illata afflictio, humilitatem inuehens, quae iustitia est fundamentum, mandatorum Dei salutarem doctrinam inducit.

Basil. ad monit. ad filiū spirit.

Affliguntur etiam ut promoucantur. Quoniam si caelestis consolatio & dulcis affectus mirum in modum virtutem promouet, non minus tamen eadem virtus, immò saepe multo magis desolatione, ariditate, & afflictione multiplici cumulat & crescit. Facillimum enim est, immoderato amore consolationibus adhaerere, quod tristitia & dolor illorum testatur, qui absentiam Domini quasi impatienter ferunt, non tam quia Deus se abscondit, quam quia consolatio suavis abscedit. Qui autem immoderately consolationi adhaeret, cum iam non Deum, sed se ipsum quarrat manifestè, non crescit. Similiter facile est, potionibus amaris, & abstinentia eorum quae nos delectabant, mente sanari, & per patientiam rerum molestarum ad perfectionem prouchi. Vnde Basilus optime: Filii, patientiam arripe, quia maxima virtus est animae, ut velociter ad sublimitatem perfectionis possis ascendere. Et statim: Patientia grandis est medela animae. Verè grandis, quae quanto durius, tanto securius sanat, & dum molesta dolorem ingerunt, & patienter tolerantur, sustentibus necessitatibus eis, quam per consolationes querebant, sanctitatis mensuram attribuit.

Tom. 18.
11.

Affliguntur denique iusti, ut perfectius Christi Saluatoris nostri imitatione formentur. Si enim vitam Domini diligenter inspicimus, inuenimus eum doloribus libenter quidem admisis, sed ab alio illaris, nostram salutem perfecisse. Calicem, inquit, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum? Et quare Pater ipse calicem filio dedit, & non illi eligendum & pro libito assumendum remisit? Credo certè vnam ex multis rationibus fuisse, ne huic calici aliqua causa doloris & aliqua circumstantia perfectionis deficeret. Nam dolor voluntariè assumptus, minus perentit, & affligit nos, multo verò magis ille, quem alius ingerit, & nobis sustinendum esse praeterbit. Et magnum meritum est, laborem ab alio impostum libentissimè sustinere, & magna perfectio, voluntatem nostram dolore ingenti accommodare, & nec in minimo eius iussu contraire. Ut ergo haec obedientia, haec charitas, haec patientia in Christi laboribus eluceret, calicem à Patre quidè datum, & à se ipso libentissimè susceptum, voluit pro nobis bibere. Nec haec Patris iussione contentus, quia sibi iustum est pati, voluit quoque passionem suam Iudeorum manibus inflictam tolerare. Denique illi Christum comprehendunt, illi flagellis cadunt, illi spinea corona venerabile caput cingunt, illi humeris eius crucem imponunt, illi vestibus exuunt, illi cruci clavis affigunt, illi eleuant Dominum crucifixum, & medium inter caelum & terram ponunt, illi lancea latus perforant, illi fannis & opprobriis saturant, illi tandem quaecumque possunt, eidem afflictionibus & doloribus insigunt. Ipse autem Dominus haec omnia mala ab aliis illata patientissimè sustinebat, libentissimè amplexabatur, & pro reuerentia Patris & amore hominum, ac si essent dulcia & laeta, suscipiebat. Et oblatum est, quia ipse voluit, & non aperuit os suum. Sicut ovis ad occisionem ducitur, & quasi agnus eoram rodente se obmutescet, & non aperiet os suum. Quid sibi vult illa repetitio: & non aperuit os suum, & non aperiet os suum? Non quidem aperuit os

I/a. 53.7.

A suum, ut patri repugnaret, tantorum cruciatuum admissionem imperanti; immò dixit: In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam, Deus meus volui, & legem tuam in medio cordis mei. Et non aperuit os suum, ut de Iudaeis tanta mala inferentibus conquereretur, aut tam acerbis poenis obliteret: Dominus Deus, inquit, aperuit mihi aurem, ego autem non contradico; retrosum non abij. Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus: faciem meam non auerti ab increpantibus, & conspuentibus in me. Et ego in flagella paratus sum, & dolor meus in conspectu meo semper. Nunquid Dominus maiestatis haec omnia mala de foris illata suscipiet, & nos, qui de mortificatione & etus sequela gloriamur, nihil verum ab illis illatum sustinebimus pati, & contenti erimus quaedam quasi ficta manu propria, quae erga nos ipsos blandissima est, inflicta tolerare? iam initia spiritus relinquamus, iam nostra cilicia, & flagella, nostras vigilias, & ieiunia, nostras sensuum & affectuum cohibitiones, & reliqua huiusmodi contemnamus, si res molestas extrinsecus aduenientes impatienter ferimus, & manu Domini probari nolumus. Manus enim nostra, quae nos abnegamus, infirmissima est, non est indicium magnae fortitudinis, si eius vulnera sustineamus; at manus Domini potentissima est, signumque est insignis virtutis, si plagas ab illa impostas toleremus.

Psal. 39.8

I/a. 50.5.
6.

Psal. 37.
13.

C At scio, quo praetextu te protegas. Ais enim, te non molestias illatas sed profectus impedimenta sentire. Quia videlicet ageritudinibus pressus religiosam disciplinam seruare, & ariditate ac desolatione mentis affectus, Deum feruidè amare non poteris. Optime, sed audi quam insigniter decipiaris! Nam si haec quae pateris, ad persecutiones inimicorum, ad detractiones & infamias pertineant, non te à disciplina separant, non ab amore diuellunt, immò te ad disciplinam strictius custodiendam, & ad Deum feruentius quarendum impellant. Sponsa quidem vox est: Surge Aquilo, & veni Aufer, perla hortum meum, & fluant aromata illius. Vtriusque, Aquilonis scilicet & Auferi, statum desiderat, quorum illo persecutiones, isto prosperitates intelligimus: quia ut fluant virtutum aromata, non minus prodest perfectionis asperitas, quam iucunditas consolatorum. Et illi, quos commemorat Paulus, lapidati, secti, tenati, & in occisione gladii mortui, his malis affecti, nullo modo perfectionem amiserunt, sed maiorem sanctitatem compararunt. Si verò tentationibus & daemonis impulsibus molesteris, haec etiam nec disciplinam nec amorem impediunt erga Deum, modo aduersus tentationes pugnes, & uisionibus diaboli minimè cōsentias. Quin & tentationes maiori districtione vincimus, & ardentiori amore superamus. Et Paulus tentatus ait: quoniam virtus in infirmitate, id est, tentatione, proficitur. At te multiplex ageritudo discruciat, quae te nec ieiunare, neque ad vigilias assurgere, nec cum aliis laborare permittit. Nihil omnino refert, si dum ab externa disciplina, quia eam ferre non potes, deficis, aliud melius & Deo gratius in facitium offert. Audi quid de fratribus agrotis dicat Hugo Victorinus: Nihil de ordine implere se fatentur, sed, nisi fallor, implent totum. Infirmitatis claustro coarctantur, disciplinantur anxietatum virgis & spinis dolorum: ieiunant, vigilant, laborant: quia cibum, somnum, quietem infirmitas negat. Haec ille. Non ergo est, cur tristeris, quia disciplinam sanorum non seruas, si aliam sine comparatione

Cant. 4.
16.

Hebr. 11.
36.

Hugo. 1.
de clau-
stro an-
ma. c. 12.

anteriorum

austriorem agrotorum custodis. Denique cordis ariditatem & in oratione desolationem ægerime sustines, & ea à religionis & cultus Dei actibus impediti conuerteris. Non miror si hoc sentias. Quis enim tuam absentiam, ò suavissime animarum sponsæ, non sentiat? Quis sine lacrymis atque singultibus te fugisse & abcessisse sustineat? Sed hæc Domini abcessio, modò culpa tua vacet, ò frater, si non hilariter, at patienti & resignato animo sustinenda est, qua sæpe solam sensibilem consolationem perdis, amabilem verò eius præsentiam non amittis. Mariæ Magdalenæ Dominus præsens aderat, & illa tantæ dignationis ignata illum absentem desolebat. Ipse alloquebatur eam: at illa ipsius alloquio se priuatam esse lugebat. Audit eum dicentem: Mulier quid ploras? Quem quæris?] Et adhuc in luctu persistit, & singultus doloris ingeminat. Ita sæpe, ò anima, quamvis arida & desolata, Deum præsentem habes, sed non agnoscis: audis, sed non intelligis, & salutem tuam sublimiori modo operantem, quali tuæ salutis obliuiosum, inculcas. At aridus non amo? Si amas: Et amor deuotionis si est dulcior, fortassis amor desolationis est verior: ille suauior, sed iste robustior: ille nos pacificat, & iste non semel Domino magis placet. Denique perpetua consolatio non huius temporis est, sed æui futuri. In hoc namque tempore, desolatione, & consolatione; aduersitate & prosperitate perficimur: De manè vsque ad vesperam finies me,] inquit iustus Ezechias, id est, consummabis me. Non in solo manè, ait Bernardus, visitationis, aut tantum in vespera tentationis, sed in vtroque simul erit perfectio mea. Stultus ergo qui tantum sperabam vsque ad manè, cum Dauid dicat: A custodia matutina vsque ad noctem speret Israel in Domino.] Hæc omnia dicta sunt, ne nos infelices putemus, cum à Domino probamur, cum mortificamur, cum affligimur, quia dum iudicamur, à Domino corripimur, vt non cum hoc mundo damnemur. Qui igitur huc vsque nos ipsos cohibuimus, & sensus nostros, & affectus, voluntateque compressimus, ad hoc genus mortificationis sublimius ascendamus, vt aduersa nobis illata patienter & hilariter toleremus.

Ioan. 20. 15.

Isa. 38. 12. Bern. ser. de cantico Ezechia.

Psal. 129. 6.

1. Cor. 11. 32.

De documentis generalibus ad Mortificationem.

CAPVT XVII.

M N I A que ad singulas virium nostrarum mortificationes spectant, iam explicata sunt, restat vt documenta generalia tractemus, quæ huic studio vite spiritualis præcipuo subserviant. Licet enim in quaque mortificatione media specialia ad eam exercendam docuerimus, nunc si documenta, quæ generaliter omni mortificationi profunt, assignemus, nos operæpretium facturos putamus.

Si ergo, ò iuste, cupis temetipsum vtiliter cohibere, mortificationem tuam ad finem debitum semper referre memento. Finis autem eius est perfectio vite, puritas mentis, mandatorum obseruatio, & vniuersarum acquisitio virtutum. Huius primi documenti notissima est tum veritas, tum necessitas: cuiusque Beatissimus Arsenius, Eremitarum decus & manifestus asseror, qui in quadam grauissima oratione ad monachos habita, sic ait: Fratres & Patres, omnem rem, quam quis aggreditur, præcedit causa aliqua &

In eius vi in asserit Surin in Iulio.

A scopus, propter quem agitur. Causam verò, cur nos ex mundo fugerimus, nullam aliam dixerimus, nisi vt purgemus animam, & quæ eam consequitur, salutem adipiscamur. Statuendum est ergo nobis, vt nos purgemus pro vitiis, & maxime interiorem hominem, vbi & maius est bellum & victoria difficilior. Multi enim sunt, qui, quod attinet ad carnis pollutionem & peccati operationem, magnam ostenderunt continentiam, & vti sunt ieiunius & aliis afflictionibus. De pollutione autem cogitationis & perfecta purgatione nihil omnino cogitauerunt, etiam si sit præceptum, non de purgatione solum carnis pollutionis, sed etiam spiritus. Quin etiam multis quidem curæ fuit, vt fugerent fornicationem aliisque voluptates: vt autem vitia occultiora, nempe inuidiam, gloriæ cupiditatem, nimiam de se persuasione, pecuniarum amorem, & quæ est omnium pessima, superbiarum, vt has, inquam, effugeret perturbationes, pauci admodum curant. Ea ratione hi dimidiam habent purgationem, vel potius maiori & præstantiori parte manent impurgati, sicut veluti statua, quæ sæpe quidem extrinsecus auro, vel ære resurgit, interna autem plena sunt immunditia & quauis alia vilissima materia. Ab his ergo non manifestis vitiis nos vel maxime studeamus expurgare.] Hactenus ille.

B Ita manus & vires tuas ad mortificationem exerce, vt nunquam de tuis laboribus & asperitatibus corporis, sed de Domino te ad illas excitante, & obmiserationem suam te ad virtutem prouehente confidas. Vt enim inquit Ricardus optime: Quantum fideles de se diffidunt, tantum in diuinæ spei adiutorio confidunt, & quantum de se infirmantur, tantum fortes sunt & potentes in Deo. Sicut enim quod seminatur, non vivit, nisi prius moriatur: ita perficere volens non roboratur, nisi prius in se infirmetur, & ex hoc humilietur: nec in Deo proficit, si non prius in se deficit, & defectum suum cognoscit. Impossibile est igitur, quempiam de seipso triumphare posse, donec experimento didicerit, propria se virtute obtinere non posse triumphum. Itaque infirmitatem cognoscentibus, & per hoc se humiliantibus, & in se non confidentibus, robur præbet Christus, vt carnaliter esse fortes desinant, & spiritualiter conualescant. Ita dum de se desperant, & in Christo sperant, mutant fortitudinem, & assumunt pennas vt aquila, atque volant.] Hæc ille. De te igitur ipso desperandum est, qui fragilis & infirmus, quacumque oborta contradictione deieceris, & in Domino confidendum, qui sperantes in se nunquam sine abundanti auxilio derelinquit.

C Quamcumque mortificationem exerceas, eam aeterno Patri in vnione offeras passionum ac laborum Iesu Christi, Domini nostri ac vnigeniti Filij sui, vt ex hac actuali intentione & vnione, maius meritum & maiores vires ad mentem ordinandam accipias. Nam & pater ipsam dedit caput super omnem Ecclesiam, quæ est corpus ipsius & plenitudo eius,] vt sicut membra vnita capiti motum ab eo & vitam habent, ita & nos membra Christi in vnione meritum ipsius vitam gratia & gloriæ meritum accipiamus. Anna mater Samuelis volens suum votum implere, & filium suum iam ab lactatum offerre Domino, adduxit eum secum postquam ab lactauerat, in vitalis tribus, & tribus modis farina, & amphora vini, & adduxit eum ad domum Domini in Silo. Talis sit nostræ mortificationis oblatio: Offeramus Domino filium ab lactatum, id est, opus abnegationis ab omni mundi huius delectatione separatum: & offeramus illud cum modis farinae & amphora vini, hoc est in vnione sacrificij Christi, quod de seipso patri in cruce obtulit, &

Ricard. in Cat. c. 21.

Ephes. 1. 22.

1. Reg. 2. 24.

